

Kodolányi János (1899 - 1969)

“Kevés műveltebb kortársunk volt, mint Kodolányi János: a világ újdonsága iránt mindig nyitva tartotta értelmét.”-írta róla pályatársa, Cseres Tibor. Emellett írószága nem foglalkozás volt számára, hanem sors, elrendelés, az életre szóló nélkülözés, nyomorúság ellenére is. Kiemelkedő szellemét, írói nagyságát nem értékelték, annál több támadásban, intrikában, megalázásban volt része, hitét, álmait, látomásait sértették. Egészen szűk olvasói-baráti-családi körtől kapott csupán megbecsülést, szeretetet. Hazája huszonnég évvel halála után jutalmazta posztumusz Kossuth – díjjal.

Egy Pest megyei kisfaluban, Telekiben született 1899. március 13-án, de alig múlt hároméves, amikor Pécsváradra költöztek. Apja Kodolányi Gyula, főerdész volt, anyja Martinovich Ilona, egy közalapítványi jogtanácsos leánya. A Kodolányi-ősöknek még nemesi címerük volt: zöld mezőben búzakalászt tartó galamb. Furcsa emberek voltak. Legtöbbjük kevés beszédű, merev tekintélyt tartó és zárkózott. Valami titokzatosan tragikus légkör lengi be a családot, s ebben az atmoszférában nő fel a kis Kodolányi János is, szeretetre sóvárogva és vajmi kevés gyöngédséget kapva. Kodolányi Gyula, az apja, rideg és boldogtalan ember volt, minden apróságért ütötte-verte a gyermeket, s még fiának testi mivoltát, beteg lábát is gúny tárgyává tette, Ólommadárnak csúfolta érte, és kezeltesét annyira elhanyagolta, hogy végül mozgássérült lett. Az anya valósággal belebetegedett a boltogtalan házasságba, idegzete tönkrement. Férje visszaköltöztette a szüleihez. Második feleségével sem tudott azonban kijönni, újból zátonyra futott a házasság.

Kodolányi János Pécsváradon kezdte el elemi iskolai

tanulmányait. Gyorsan megtanult írni, olvasni, de az iskola nem kötötte le igazán, szivesebben ábrándozott és játszott. Viszont nagyon érdekelte a történelem, a legendák, mondák. Innen az ormánsági Vajszlóra került aztán a család, ahol a tapasztalatszerzés újabb fejezete nyílik meg a majdani író számára. Barátságot köt néhány parasztfiúval, s mélyebb betekintést nyer a paraszti életbe, sorsokba: "különös élet ez, úgy megfogja a szívemet, hogy soha többé nem tudok a szoritásából szabadulni"-vallotta Kodolányi. Később művei jelentős részének az Ormánság a forrásvidéke (Feketevíz, Sötétség, A vas fiai, Földindulás, Börtön, József az ács).

Az elemi elvégzése után, 1910-ben a pécsi főreálgymnáziumban folytatta tanulmányait. Pécsét szenvedései városának nevezte még harminc évvel később is. Az iskola szelleme megkopott már. „Kodolányi diákévei idején durva kaszárnya-szellem uralkodik falai között. A verés, a pofon, a nádpálca bevett nevelési eszköznek számít. Napirenden van a diákok megszegyenyítése, megalázása. A tanítványok elől elzárkózó, állig begombolkodó tanárok a felhők fölött hordják a fejüket, kényesen ügyelnek a három lépés távolságra” (Tüskés Tibor). Nemcsak ő idegenkedett tanáraitól, azok sem szerették őt. Rosszul tanult, mert nem volt ösztönző számára az iskola. Mégis itt kezdett el írni, s a zord pécsi évek egyetlen igazi öröme az 1915-ben Hajnal címmel megjelent első verseskötete volt. Közben egyre-másra buktatgatják, pedig betegeskedik, s már csak bottal tud járni, míg végre „eltakarodik” Pécsről a székesfehérvári reálba, emberségesebb és felszabadítóbb környezetbe. (folytatás a következő számban) *Szőcs Erzsébet*

Ünnep és alapkövetétel

A március 14-i ünnepség alkalmával került sor a Petőfi szobor alapkövének letételére, melyen magasrangú vendégeink között részt vettek: Íjgyártó István, a Magyar Köztársaság bukaresti nagykövete, Szabó Vilmos államtitkár, Markó Béla szövetségi elnök, Marc Tiberiu, Szilágy megye kormánybiztosa, Seres Dénes szenátor, Csóka Tibor alprefektus, Fekete Szabó András, a megyei tanács alelnöke, Takács Jánosné, Imrehegy testvértelepülés polgármestere.

Az alábbiakban közöljük Suhajda Antal, Akasztó község polgármesterének ünnepi üdvözlését:

A mai reményteljes, szép napon azért jöttünk össze, hogy emlékezzünk, ünnepeljünk és tiszteljük az 1848-

as szabadságharc és Petőfi Sándor emléke előtt.

1848. Március 15-e a magyar történelem egyik legdicsőbb eseménye. 1848-ban e napon a magyar nép kitört évszázados rabságából és új tudatra ébredt. A márciusi ifjak 156 éve történelmet írtak, beírták magukat a történelembe, mert fel mertek lázadni az elnyomás, a diktatúra és az önmagát tönkretévő nemzet ellen.

Igazi hősök voltak, akikre méltán lehetünk büszkék, s akiknek nevét „áldó imádság mellett” mondjuk el, ahogy ezt Petőfi Sándor már jó előre megjósolta, s a jóslat beteljesedett:

(folytatás a 3. oldalon)

Egészségünk

Az öregedés kulcsa

Az öregedési folyamat kulcsa az oxidáció, vagy úgy is mondhatnánk, a rozsdásodás. Az oxigén a maga romboló munkáját ugyanis éppen úgy elvégzi az élő szervezetekben, mint a fémfelületeken. Az oxidáció során olyan részecskék (u.n. szabad gyökök) szabadulnak fel, amelyek más részecskékre való hatásuk következményeként, sérülések láncreakcióját indítják el a sejtekben. Ez okozza a folyamatos romlást, lebomlást, sérülést és elmúlást, amelyik számos betegségnek (pl. érlelmeszesedésnek) és az öregedésnek is a kiváltója.

Az idősödés jeleit előbb-utóbb mindannyian tapasztaljuk:

- az izmok gyengülnek, mennyiségük fogy
- a test különböző pontjain zsír rakódik le, a csontok törékenyebbé válnak

- a tüdő térfogata fokozatosan csökken
- romlik a hallás és a látás
- fokozatosan gyengül az immunrendszer
- rohamosan csökken az agysejtek száma, naponta sok ezer darabbal lesz kevesebb.

Ma már azonban tudjuk, hogy mindezek a folyamatok lelassíthatók, feltartóztathatók, sőt részben vissza is fordíthatók.

Az antioxidánsok élesapata „a három testőr” néven emlegetett három vitamin: a C és az E-vitamin, valamint az A-vitamin előanyagának számító béta-karotinok. Őket támogatják a nyomelemek (szelén), a fehérjék egyes alkotóelemei stb. Tudnunk kell, hogy a megfiatalító program alappillérei, a rendszeres mozgás és a megfelelő táplálkozás.

A testi aktivitás legfőbb feladata, hogy megőrizze az izmok erejét és az ízületek mozgékonyágát, javítsa a bőr és az agy vérellátását és erősítse a szívet. Az edzésben levő izom megőrzi erejét, a megfelelő tápanyagokkal ellátott és rendszeresen megmozgatott csontok állománya nem ritkul vésszen, és a folyamatosan működtetett agy sem veszíti el képességeit.

A mozgásnál is fontosabb szerepe van az élet meghosszabbításában a táplálkozásnak. A túlsúly és az elhízás az energiabevitel és felhasználás közötti egyensúly megbomlásának következtében alakul ki. A súlyfelesleg mérsékelt (5-10%-os) csökkenése és tartós megőrzése -egyszóval a testsúlykarbantartás-, már önmagában csökkenti a megbetegedések arányát. Bizonyított, hogy nem kell drámai módon csökkenteni a testsúlyt ahhoz, hogy az elhízás nem kívánt egészségügyi következményeinek akár 90%-kát megelőzzük. Ez azért is örvendetes, mert 5-10 %-os testsúlycsökkentés elérése megvalósítható célt jelent mindenki számára. Tény, hogy a túltápláltság nem a legjobb ajánlólevél a hosszú élethez és ugyanakkor esztétikai problémát is jelent.

Tehát a hosszú életet és energiánk megőrzését nem az örök ifjúság kútja, sem a bölcsék köve ígéri, a megfiatalító program mindannyiunk kezében van, minden attól függ hogy bánunk vele.

Dr. Topai Zsuzsa

G y e r m e k e i n k

Dimény Rolland Sándor, Szilárd Tamás,
István Attila és Johanna

Habsburg-házi királyok

I.József

1678-ban született I.Lipót harmadik házasságából, anyja Eleonora pflatz-neuburgi hercegnő.

1687-ben koronázták magyar és római királlyá Pozsonyban azon az országgyűlésen amelyen a magyar rendek lemondtak a szabad királyválasztásról.

Az élénk szellemű gyermek kitűnő nevelést kapott. Korán bevonták a kormányzati munkába, de döntési jogköre nem volt. Úgy érezte, apja sok mindent rosszul csinál, ezért néhány befolyásos államférfit megnyerve az udvaron belül új hatalmi központ létrehozásán fáradozott.

Ténylegesen 1705-től, apja halálától uralkodott. Trónra lépését alattvalói örömmel és óriási várakozással fogadták. Még a császár ellen harcoló II.Rákóczi Ferenc is remélte, hogy Józseffel megegyezik majd. Valóban észszerűsítette a kormányhivatalok működését, s a pénzügyi helyzeten is javított. A társadalmi reformoktól sem idegenkedett. Legfontosabb célja a spanyol trón megszerzése, s a spanyol örökösödési háborúban már elfoglalt itáliai területek megtartása volt.

Ebben a magyarországi kuruc fölkelés gátolta, ezért hajlandó volt engedelményeket adni a magyaroknak. A nagyszombati béketárgyalások (1706) kudarca után se erőltette a Rákóczi elleni hadműveletet. Megelégedett azzal, hogy Rákóczi államát külpolitikai elszigetelésben tartotta.

1708-ban eltörölte azokat a hivatalokat, amelyek létét a magyar nemesség leginkább kérelmezte. A kurucok látványos katonai kudarcai ellenére sem az erő pozíciójából tárgyalt, hanem a magyarok számára is elfogadható megegyezésre törekedett.

A békekötést nem élte meg, mert himlőben megbetegedett, s váratlanul meghalt (1711).

Vékás Melinda

Hari László

Depresszió

A sötét égbolt korompihét szítal,
s rétegesen rakódik testemre;
fekete súlya alatt „görnyed” mosolyom;
a virágok illat helyett dögszagot „lehelnek”;
az égbolton csak halotti menet
a felhők vonulása;
kriptájában senyvedve erjed jövőm;
teljesen elmosódtak bennem
az öröm körvonalai;
csak sötét színekben gondolkodom;
a bánat süppedékes bugyraiból
képtelen vagyok kitalálni;
bűnöm mélybe húz, elsüllyedek;
emelj ki engem innen irgalmas Isten!

II. Rákóczi Ferenc

A rodostói kakukk

A rodostói bújdosókat és II. Rákóczi Ferenc fejedelmet erősen kínozza a honvágy, ébren is csak álmodoztak, mindig Magyarországon jártak. A fejedelem ebben is példát mutatott a híveinek, sohasem panaszkodott honvágyáról, nem keserítette őket a múlt emlegetésével. Egyszer mégis felsóhajtott: "Csak még egyszer hallanék egy kis hazai kakukkszót!" Meghallotta ezt a sóhajtást Mikes Kelemen, a fejedelem hűségese kíséretében s mindjárt azon kezdett töprengeni, hogyan szólaltassa meg a kakukkot a rodostói kertben. Nem sokáig töprengett, másnap reggel titokban kiosont a kertbe, ott egy fa alatt a fűbe lehasalt, tenyerét a szájához tette, és elkezdte a kakukk szavát utánozni. Meghallotta Rákóczi fejedelem a rodostói kakukkszót, és igen elcsodálkozott rajta.

Keresni kezdte a kertben, ugyan merre lehet az a kakukkmadár. Ahogy kereste, ott látta hűségese íródeákját a fűben.

Mindjárt tudta, hogy a rodostói kakukk, és hű emberét könnyes szemmel megölelte.

II. Rákóczi Ferenc fohása

*Ha nem őrzöl minket, Uram,
hasztalan virrasztanak azok,
akik minket őriznek.*

*Adj Lelket a különbségtételre,
adj szívet a végrehajtáshoz,
és erőt a befejezéshez!*

*Erősíts meg engem az igazságban,
hogy annál inkább
megegyesek a szeretetben!*

Kocsis Éva

Elsősök, figyelem!

A Szilágy megyei főtanfelügyelő sajtótájékoztatón hívta fel a azon szülők figyelmét, akiknek gyerekeik szeptemberben kezdik az első osztályt. Ebben az évben az iskolaköteles gyerekeket május 1-ig kell beiratni az iskolába.

*

Mivel többen érdeklődnek az elsősök beiratkozásáról, szeretnénk megkönnyíteni a szülők iratkozási gondjait: a beiratkozásokat április folyamán az óvodák segítségével oldjuk meg, így megkíméljük a szülőket a fölösleges járkálástól. A nagycsoportosok az óvónéniktől kapnak típuskérvényt, amelyet a szülők kitöltenek, és visszajuttatnak az óvodába. Reméljük, minden iskolaköteles gyermek jár óvodába, így nem marad ki senki a várva-várt iskolából. A keresztlevelek másolatát csak ősszel kell leadni a tanító néniknek.

*

Változtak az oktatási - nevelési támogatás feltételei!

Az új rendelkezések értelmében a 20.000 ft-os oktatási-nevelési támogatást azok a diákok is igényelhetik, akik már betöltötték a 18. életévüket, és magyar tagozaton folytatják tanulmányaikat. Reméljük, még időben értesülnek a fenti változásról, és élnek az igénylés lehetőségével.

Egri Erika

Ünnep és alapkövetétel

(folytatás az első oldalról)

„Hol sírjaink domborulnak,
unokáink leborulnak,

És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.”

Petőfi Sándor a legnagyobb magyar költőnk, világító csillag a nemzet égén. Azért ragyog előttünk, hogy nehéz, sötét időkben is reményt adjon, hogy ne tévesszük el az utat, ne essünk kétségbe, mert itt jár ma is közöttünk. Itt van most Krasznán, mert a megemlékezés szent pillanatában minden magyar és nem magyar ember reá gondol.

Nemzedékek nőttek fel verseit szavalva, kisgyermekkorától felnőtt korig, megtalálva mindenki a maga szívéhez szóló gondolatot, üzenetet Petőfi Sándortól.

Itt fog élni a jövőben is, mert a költőóriást, aki nemcsak forradalmi szavaival, hanem vérével is áldozott a szabadságért, soha nem fogjuk feledni.

Nagy örömmre szolgált, amikor megtudtam, hogy Kraszna település népének szívében megszületett az a nemes szándék, hogy szobrot állít Petőfi Sándor emlékének.

A mai ünnepen ez az alapkövetel jelképezi és szolgáljon szilárd alappal annak a tudatnak és annak az előremutató szándéknak, hogy Kraszna település mindezekig meg tudta őrizni igaz magyarságát, és a jövőben is meg kívánja őrizni azt. Ehhez a nemes szándékhoz az erőt és a követendő helyes irányt mutassa a jövőben Petőfi Sándor előttünk ragyogó fényes csillaga.

Ez a szobor, mely a Krasznai Napokon lesz felállítva, a jövő nemzedékek előtt is méltán jelképezi azt az erőt, azt a hitet, ami egybetartotta Kraszna település lakosságát békében és a megpróbáltatások idején, az Istent magasztaló szent ünnepeken és a hétköznapi küzdelmeiben egyaránt.

Ez az alapkövetel azonban mást is jelképez számomra, mégpedig a bibliai kősziklát, melyre az okos ember építette házáát.

Pop Imre polgármester úr személyében olyan embert ismertem meg, aki nem homokra, hanem kősziklára épített.

Ez az alapkövetel jelképezi azt a kősziklát is, melyre polgármester úr terveit, elképzeléseit építi a jövőben.

Kívánok további fáradhatatlan munkájához és az elkövetkező választásokhoz sok sikert és olyan lendületet, amellyel eddig is végezte teendőit.

Kraszna település lakosságának pedig kívánok erőt, egészséget, és kitartást a mindennapi élet küzdelmeiben.

Kívánom, hogy lelkükben továbbra is őrizték meg azt a szeretetet, ami eddig is összetartotta közösségüket.

Akasztó testvértelepülés baráti üdvözlését is tolmácsolva:

Suhajda Antal, polgármester

Szobanövényeink

Laurus (Babér)

A babért a rómaiak első szobanövényként tartják számon. Ez a közkedvelt zárt teraszra illő cserje szépen fejlődik szobai körülmények között is, ha napos helyre állítjuk, sokat levegőztetjük és gondosan öntözzük.

Pusztulásának leggyakoribb oka a téli túlöntözés. Állandó visszavágással 90-120 cm magasan tartjuk. Nyáron kiállíthatjuk a kertbe is. Sötétzöld, borszerű levelei a fűszerként is ismert „babérlevelek”. Hűvös vagy átlagosan meleg, télen fagymentes, helyen tartjuk. Fényigénye: világos hely, némi közvetlen napsütéssel. Tavasztól őszig mérsékeltent öntözzük, télen ennél is ritkábban.

Rendszeresen permetezzük a leveleit, ezzel biztosítjuk a páradús levegőt. Ha szükséges, tavasszal ültessük át. Szaporítás: tavasszal vagy ősszel hajtásdugvánnyal.

Válogatta Major Erzsébet

Itt a tavasz!

Mikor már azt gondolnánk, hogy a tél mindent végleg lerombolt, amit a nyár és az ősz felépített, újra és újra, minden évben Jó tündéreként érkeznek a Tavasz, aki felváltja az emberiséget fogva tartó gonosz boszorkányt, a Telet. Mi, XXI. századi felnőttek, gyerekek már nem hiszünk az effajta mesékben, de mégis a tavasz érkezését mindenki egyhangú örömujjongással fogadja. Így vannak ezzel a gyerekek is, akiknek a tél, a hó és a téli játékok is felhőtlen szórakozást nyújtottak, de talán semmi sem örvendeztet meg őket jobban, mint a tavasz érkezése.

Ezek az érzések kifejezésre jutnak a tavaszról írt fogalmazásokban is.

Sólyom Barbara IV.C. osztályos tanuló a tavasz első ünnepéről, a Nők napjáról ír:

„Újra itt a tavasz és megérkezett a Nők napja, Március 8-a. Ezen a napon a férfiak felköszöntik a nőket egy szál virággal, esetleg egy kis ajándékkal. Ilyenkor talán figyelmesebbek is valamivel és megpróbálnak kedvesebbek lenni, mint máskor. A gyerekek is felköszöntik az anyukákat, nagymamákat, pedagógusokat és szívvel-lélekkel készítenek valami érdekes apróságot. Az óvodában a gyerekek egy kis előadással próbálják meg szebbé tenni ezt a napot és elfeledtetni a mindennapi gondok-bajok egy részét. Nagyon szép ez a nap, amikor felköszöntjük azt a személyt, akinek a legtöbbet köszönhetünk.”

Pap Lénárd, II.C. osztályos tanuló a tavaszt kedvenc évszakjának tartja. Fogalmazásában erről ír: *„Az osztály tanulói már régóta várják a tavaszt. Az én véleményem is az, hogy a tavasz a legszebb évszak, mert a mező újra életre kel: kizöldülnek a levelek, kivirágoznak a fák. A gyerekek játszhatnak a mezőn, és ilyenkor én is vidámabb vagyok.”*

„A tavasz legszebb ünnepe a húsvét. – írja Vizaknai Helga. – Azért szeretem ezt a ünnepet, mert én is segíthetek tojást himezni, ezzel megkönnyítem a felnőttek dolgát.”

Nyeste Ottó és Birtalan Lóránd a madarak visszaérkezéséről ír, Tóth Zsófia Réka pedig annak örül, hogy most már nem fog fázni az iskolában sem.

Mi pedig reménykedünk abban, hogy nemcsak a léghő, hanem az emberek szíve is felmelegszik, hogy toleránsabbak, kedvesebbek lehessünk embertársainkkal szemben ilyenkor, tavasszal.

Seres Klára

A tavasz, a megújulás és újjászületés ideje

Lassan feledésbe merülnek a dermesztő hófúvások, az irgalmatlan fagy, és lelkünk ablakán bekacsint a derű. Jó érzés szemünket gyönyörködtetni a színpompázó virágok gyöngéd harmóniájában, és hallgatni az étellel teli bogarak zümmögését.

A tavasz mindig jó közérzetet kelt az ember lelkében. A tavasz a kikelet, a rügyezés, az élet megújulása. Pár hónappal ezelőtt minden elhalt, most minden életre kel, persze nem önmagától. Az élet Isten ajándéka. Nem csak a bennünket körülvevő természetben megnyilvánuló élet, hanem a bennünket éltető élet is.

Egy ennél is nagyobb és drágább ajándék az örökélet. Azért drágább, mert ezt Krisztus drága áron szerezte meg számunkra, a saját élete árán. A Bibliai időkben ünnepelt első húsvét erről szólt. Aki az Egyiptomból való kivonulás

éjszakáján életben akart maradni, annak azt csak a „Megöletett Bárány” vére biztosította a megmaradást, semmi más. Isten elküldte a halál angyalát és bejárta azon az éjszakán Egyiptomot, és halált hozott azon házakba ahol nem volt a szemöldökfa bekenve a bárány vérével.

Vajon a mi házaink szemöldökfáim megtalálja Isten angyala a bárány vérenek jelét hogy, eltörölhesse bűneinket? „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Ő benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Ján.3:16).

Amikor az Úr Jézus keresztelkedni ment, Keresztelő János így azonosította Őt: „Íme az Istennek ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit” (Ján. 1:29)

Ha valaki a világ bűnnel teli Egyiptomából ki akar vonulni és örökké az „Ígért Földjén” élni, azt úgyszintén csak a „Bárány Vére” által teheti meg.

Közel 2000 évvel ezelőtt az Úr Jézus feláldoztatott. Meghalt és életre kelt. Erről a küldetésről pedig így szólt: „Én azért jöttem, hogy életök legyen” (Ján. 10:10). Mikor ezt mondta, reánk, bűnben élő lényekre gondolt. Az Ő élete árán adott nekünk életet „...drága vérén, mint hibátlan és seplőtlen Bárányén, a Krisztusén”(I.Péter 1.19). Erre emlékeztessen bennünket a feltámadás, a Húsvét ünnepe „Tudván azt, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, Jézus által minket is feltámaszt...” (II. Kor. 4.14)

„Azért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régiék elmúltak, íme újjá lett minden” (II Kor. 5:17)

Mikor a családokban összegyűlünk a húsvéti bárány körül, ne feledkezzünk meg a szegényekről és özvegyekről, az árvákról, az idősekről, a nincstelenekekről, a betegekéről, akik megértésünket és gondoskodásunkat igénylik. Maga Isten bízta őket mindazok irgalmára, szeretetére és gyöngéd gondviselésére, akiket sáfáraivá fogadott.

Adja Isten mindnyájunk életében hogy Krisztussal, és a tavasszal együtt, mi is egy új életre keljünk Őbenne, hogy a feltámadás és az örök élet ne csak a Krisztusé, hanem a miénk is legyen.

Kívánom, hogy mindnyájan legyünk hivatalosak a Bárány menyegzőjére, abban a dicső országban, amit megígért az Őt szeretők számára ahol betegség, fájdalom, bánat és könnyhullatás nem lesz többé, csak örök öröm, ahol énekelhetjük és dicsőíthetjük Istent a Mózes és a Bárány énekével.

Istentől megáldott, bensőséges Húsvéti Ünnepet kívánok Kraszna község minden lakosának, barátainknak, testvértelepüléseink lakosainak.

*Sok szeretettel és tisztelettel,
Pop Imre polgármester.*

Lármafa

Húsvéti intelem

Kik megkérdezték Őt mondván: „Mester, tudjuk, hogy te helyesen beszélsz és tanítasz, és személyt nem válogatsz, hanem az Istennek útját igazán tanítod.” (Lukács ev. 20-21)

Kedves olvasó! Tudjuk, hogy a gonosz mindig zürzavaros és a jóság mindig egyszerű. Ha valaki mégis hazudik nagyon jó emlékezőtehetséggel kell rendelkeznie.

Mindig emlékeznie kell, mit is mondott. A farizeusok számára az élet bonyolult volt, Jézus számára pedig egyszerű. Itt Krasznán is hallom, hogy az emberek tettüket különböző eszközzel erősítik meg. Esküdjöznek mennyre-földre, ezért Jézus egyszerűsített: „Teljességgel ne esküdjötek, hanem legyen a ti beszédeitek igen – igen és nem – nem.”

Az embernek nem kell szavait esküvel igazolnia, mert az esküdjözés csak gyengíti szavahihetőségét. Jézus szavai tükrözték az igazságot, ezért mondták, hogy hatalommal beszél. Jézusnak, hogy a hatalom birtokában legyen, nem kellett még gazdagnak sem lennie. A tanítványaitól is igényelte, hogy egyszerű emberek legyenek. Az ember kétféleképpen lehet gazdag: vagy úgy, hogy bővelkedik javaiban, vagy pedig úgy, hogy csökkenti az igényeit. Ha valaki nagyon egyszerű tud lenni, az már nagyon gazdag. Gondoljunk most húsvét előtt is keveset arra, amink hiányzik, és sokat arra, amink van! Gondoljunk arra, hogy van egy áldott húsvétunk, és bűnbocsánatot kell kapnunk Jézusunktól. Jézus mindig megbocsájtott, és látjuk, hogy társaink csak Jézus pirongatása után hagyják abba a vádaskodást, és szédelegnek el mellőlünk. A parázna asszonyt is az embertársai vitték Jézus elébe. Minket is az embertársaink állítanak Jézus elé, holott a saját bűneink kell elébe állítsanak.

És mit válaszol Jézus? „Menj, de többé ne vétkezzél!” Menj, bánd meg a bűneidet, vegyél úrvacsorát, és többé ne vétkezzél. Az ige szavaiból rengeteg helyen kiderül, hogy Jézus sokkal jobban szereti az embert, mint saját magát. János 18,8-ban ezt olvassuk: „Ha engem kerestek ezeket bocsássátok el.” Milyen nagy lélek! Ezekben a válságos pillanatokban is tanítványait védi, nem önmagát. A tanítványait meg akarja kímélni a szenvedéstől, a kintól, ami igazság szerint nekünk, embereknek járna. Mekkora a különbség, mikor az látjuk, hogy mi, Péterek karddal esünk neki embertársainknak, nem alázattal. Péter levágta embertársa egyik fülét. Annyit tanult ő a hároméves iskolában, mint mi egy életen át. Mi is elfeledtük a Hegyi Beszédet: „aki arcul üt jobb felől, fordítsd oda a másik orcádat is”. Hol állunk mi ettől, mikor még Péter is kardot ránt pedig meg se ütötték. Jézus nem csak Péterért, hanem értünk is rengetegszer rászól a szelekre az életünk háborgó tengerén, de mi mégis megtagadjuk, és még esküt is teszünk, hogy nem ismerjük Őt. „És hátrafordulván az Úr, tekintte Péterre” (Lukács 22,61), Péter pedig rájött a Mester tekintetéből, hogy a történet után is Jézus szereti Őt, hiszen a tekintetében benne volt Krisztus ereje, ami összetörte a régi bűnös szívet és mozgásba hozta Péter lelkiismeretét.

Felhívja figyelmünket a körülöttünk levőkre, hogy „az dobja felé az első követ, aki maga nem bűnös.” Jézus minden embernek megbocsájt, megbocsájtott Péternek is, és megbocsájtott Júdásnak is. Nekük is adott úrvacsorát, pedig tudta, hogy elárulják és megtagadják Őt. Nekik is, mai Júdásoknak és Pétereknek meg kell hallanunk: Menj el, bánd meg a vétkeidet, vegyél úrvacsorát, és többé ne vétkezzél!

Bréda István, kurátor

KERESZTÜL-KASUL

M. Beer német író vallomása a Nőkről

Vízszintes: 1. Az idézet első része. 12. Végzet. 13. Rátalált. 14. Szilágy megyei város. 16. ...vele.”Addig nyújtózik, ameddig a takaró ér”. 17. Közepes mezzó! 18. Vállalati forma(röv.). 20. Redők páratlan hangzói. 21. Házörzö. 22. Romániai gépkocsik jelzése. 23. Győzelmi jelvény, vadászemlék. 25. Latin „En”. 26. Kétséges, rejtélyes. 27. Fortély, ármány. 28. Ismereteket szerez. 30. Néma és siri jelzője lehet. 31. A törzs és a fej összekötője lehet. 32. Egyéves bárány. 34. Olasz, osztrák és tháiföldi gépkocsik jelzése. 35. Erszényes medvék. 36. Bulgáriai gépkocsi jele. 37. Nem egészen éhes! 38. Német határozatlan névelő. 39. ...otika, érzékiség. 40. Fluor és arzén vegyjele. 41. Becézett Erzsébet. 43. Beleegyezett, hozzájárult. 45. Teljhatalmú helytartó az ókori perzsa birodalomban (f. éh.). 48. Berlini ifjú.

Függőleges: 2. ...lógia, a betegségek tudományos osztályozása (orvosi). 3. Véd, óv. 4. Jód, kén és bór vegyjele. 5. Tessék itt van! 6. Venezuela valuta és banki rövidítése. 7. Kolozs megyei község. 8. Sor, rend. 9. Rúg, hajít, Londonban. 10. Félig pereli! 11. Azonos mássalhangzók. 12. Az idézet befejező része. 15. Szaglószerivel. 19. ...us, hangszín, hangárnyalat. 21. ...földön, mindenhol. 23. Háziszármás. 24. Házszártos, örökösen civakodó nő. 25. Mássalhangzó kiejtve. 26. Szűnyog angolul. 27. ... Máté földjén, Ady Endre. 29. Indiai dajka. 30. Idegen Klára. 32. Homorú. 33. Libanoni és Spanyolországi gépkocsik jelzése. 35. Letarol, elpusztít. 36. Becézett Barnabás. 38. Napszak. 40. Kecskék formájú, de emberhez hasonló erdei félisten. 41. Cár, németül. 42. Kiválasztószerv. 44. Páratlan kujon! 46. Félig zene! 47. Rangjelző.

Cinca

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	L
12				13							
14				15	16						N
17				18	19	20				21	
22			23		24			25			
E		26						27			
28	29						30				
31				32	33						O
34				35						36	
37			38			39			40		
S		41			42		43	44			
45	46					47		48			
Z							E				A

Felhívás

Szeretnénk tudatni a traktor-, lassú jármű- és szekértulajdonosokkal, hogy az új forgalmi törvény szerint lehetőség van arra, hogy a polgármesteri hivatalnál írják forgalomba járműveiket. Egy traktor számtábla 200.000 lej + az illeték, és egy szekér számtábla 150.000 lej. Az érdekeltek jelentkezzenek Bódizs Tibornál, hogy minél előbb megrendelhessek a számtáblákat.

Felhívjuk a gyümölcsösök tulajdonosainak figyelmét, hogy a jelenlegi törvények szerint kötelesek értesíteni a polgármesteri hivatalt két-három nappal a permetezés előtt a permetező szerek nevével, hogy a hivatal értesítse a méhészeket, különben bírságban részesülnek és kárpótlást kell fizetniük a tulajdonosoknak.

Báró Losády Györffy család története

A közelmúlt

Cikksorozatokat a gazdasági épületek bemutatásával folytatom. A magtár alatt bolthajtásos pince volt. Ezt az épületet valószínűleg még a főépület előtt építhették.

A magtár elülső részén egy elég nagy gerenda volt. A pince kétfelé volt osztva. Egy kisebb leválasztott részt a szüleim béreltek.

Ebből az egész épületből jelenleg csak a pincerész maradt meg. (Ez a gimnáziummal szemben lévő üzletor alatt van). A magtár és a kerítés közt, egészen a jelenlegi kulturházig két sorban hatalmas vadgesztenyefák sorakoztak. Ennek a résznek a kerítése valamivel beljebb volt egészen a volt kovácsműhelyig. Ebben a részben volt a gabonapiac. A főudvarban és parkban csak ez a két épület volt (az udvarház és a magtár).

Nagy Károly nyugdíjas

A KIRÁLYKFT és bútorüzletének munkaközössége
KELLEMES HÚSVÉTI ÜNNEPEKET
kíván minden eddigi és leendő vásárlójának!

Bútorüzletünk ajánlata: háló- és konyhabútorok, szekrények, konyha- és szobasarkok, ebédlők, kanapék, fotelék, söberágyak, ifjúsági bútorok, irodaszékek és asztalok, könyvespolcok stb.

Nyitvatartás:
Hétfőtől péntekig: 8 - 12
Szombat 8 - 12
Vasárnap zárva

Újonnan megnyílt üzletünk ajánlata:

Nyitvatartás:
Hétfőtől péntekig: 9 - 17
Szombat 9 - 12
Vasárnap zárva

hűtőszekrények és fagyasztóládák, mosógépek és mosogatógépek, konyhai villamosgépek, zenegépek, MP3 lejátszók, TV, rádió, videó, DVD stb.

Üzleteinkben kezes és előleg hiányában is vásárolhatnak **RÉSZLETRE**.

! Háhozszállítást is biztosítunk !

Elérhetőségeink:

tel: 0260-637168 (9-18)
mobil: 0744/549695 István
0745/635544 Emese

Utóneveink

Köszöntjük minden kedves olvasónkat, aki márciusban ünnepli névnapját. Íme néhány utónév eredete, jelentése:

Sándor- görög- olasz- német eredetű szó, jelentése: az embereket oltalmazó, vagy emberek ellen oltalmazó

József - héber eredetű, jelentése: Isten gyarapítson, Ő megsegít, összegyűjt

Benedek - latin eredetű, jelentése: áldott

Zoltán - török- magyar eredetű, jelentése: fejedelem

Tamás - görög eredetű, jelentése: csodálatos

Krisztina - görög- latin eredetű, jelentése: Krisztushoz tartozó, keresztény

Idikó - germán eredetű, jelentése: harcos

Hajnalka - magyar eredetű, jelentése: hajnalpír

Emese - magyar eredetű, jelentése: anyácska

Henrietta - germán- magyar eredetű, jelentése: körülkerített birtokán uralkodó

válogatta Kocsis Éva

Egyik szemünk sír...

2004 februárjában utolsó útjára kísértük:

Kabai (Szabó) Krisztina, mh. február 4-én, élt 67 évet, hsz.737
Birta (Nyeste) Mária, mh. február 7-én, élt 73 évet, hsz.320
Vizaknai Árpád, mh. február 10-én, élt 93 évet, hsz.229

Pihenése legyen csendes.

Ezüton nyilváníjuk őszinte részvétünket a gyászoló családoknak.

...a másik nevet

2004 februárjában született:

Gál István és Éva-Márta fia, DÁVID, február 24-én, Ráton 144

Boldog, hosszú életet kívánunk az újszülöttnek, szüleinek pedig erőt, egészséget a neveléséhez.

2004 februárjában nem kötöttek házasságot.

Megemlékezés

Fájó szívvel emlékezünk az egy éve elhunyt édesanyára, nagymamára, BALLA ANNÁ-ra.

A család

Két éve volt március 31-én, hogy Vincze Csaba, a férj, édesapa, após és nagypapa eltávozott közülünk.

Ez alkalomból emlékezik rá felesége, gyermekei, menyé és unokája.

Köszöntő

Nagyon sok boldog névnapot kíván Nagy Sándornak felesége, Ibolya és leánya, Anita

Minden kedves olvasónknak, aki márciusban ünnepli születés- vagy névnapját, kívánunk erőt, egészséget !

Felhívás

Mindazok a vállalkozók és kisiparosok, akik engedélyt akarnak kiváltani a jövőben, sürgősen iratkozzanak fel a polgármesteri hivatalban Vékás Albertnél, mert a munkaiügy a polgármesteri hivattal együtt szakmai felkészítőt fog tartani olyan szakmákban, amikre igény van. Kérjük, sürgősen jelentkezzenek.

Megkérünk minden erdőtulajdonost és az egyházakat, hogy nagyon rövid idő alatt vágják és szállítsák el az erdőből a kijelölt (márkált) fákat, különben az erdészeti hivatal nem jelöl ki (márkál) új fákat. Sürgősen tegyék ezt meg!

Illik, nem illik

Vendéglő

Ha étterembe, vendéglőbe megyünk, szükséges megjegyeznünk: Fiú-lány (férfi-nő) esetében a fiú (férfi) nyit be elsőnek bármely nyilvános helyre, eltávozáskor viszont a lányt (nőt) engedi előre.

A ruhatárnál lesegíti a lány (nő) kabátját, azután vetkőzik ő is, távozáskor először a lányra (nőre) adja fel a kabátot, azután veszi fel ő is.

Férfi-férfi, nő-nő esetében: udvariasan viselkednek egymással szemben, az elsőbbségnek nincs jelentősége.

Éttermi partnerünkkel csendesen, nyugodt hangon beszéljünk, kerüljük a feltűnést, a harsány nevetéseket, nyertéseket. Ne himbálózzunk a széken, viszont ne ülünk némán, teljesen átadva magunkat az evés élvezetének.

Fontos a partnerünk jó közérzetének biztosítása.

Tanuljunk meg társalogni!

A pincér megszólítása: főúr. A pincérnő: kisasszony.

Ha esetleg nem családtagok hívnak meg étterembe és kezünkbe adják az étlapot, célszerű megfigyelni, hogy a vendéglátó milyen árfekvésű ételt választ. Nem sportszerű különösen drága ételt kiszemelni, amikor a többiek sokkal szerényebben is beérik!

Étteremben, de az otthoni kiemelt étkezésnél is (születésnap, évforduló) szokjuk meg, hogy a hétköznapiétől eltérő, ünnepibb ruhát vegyünk fel.

Illik, nem illik? alapján Vincze E. Lenke

Locsolóversek

(kicsiknek...)

Én még kicsi vagyok,
Verset nem tudok.
Majd jönnek a nagyok,
Mondanak azok.

(nagyoknak...)

Eljött a szép húsvét reggele,
Feltámasásunk édes ünnepe.
Ünneplő ruhákba öltöztek a fák,
Pattognak a rügyek, s virít a virág.
A harang zúgása hirdeti ünnepet,
Egy kismadár dalol a zöld rétek felett.
Tündérország rózsái közt gyöngyharmatot szedtem,
Akit azzal meglocsolok, megáldja az Isten.
Az illatos rózsavíztől megnőnek a lányok,
Zsebeimbe beleférnek a piros tojások.

*

Pálinkás jó reggelt kívánok e háznak,
Főképp a dolgos szülők jól nevelt lányának!
Elmondom én gyorsan jövetelem célját:
Megöntözöm most a környék legszebb lányát.
Kívánok e háznak hát mindenből eleget,
Főképp békességet, egészséget és szeretetet!

Kérek még

„Ha megetted a húsát, a levét is megigyad.”
(Közmondás)

Tésztában sült csülök

Hozzávalók: 1 füstölt csülök, 50 g liszt, 3 dkg élesztő, 2 dkg só, langyos víz, 1 dkg cukor.

Elkészítés: A csülköt bő vízben puhára főzzük, a csontot kiszedjük belőle, hűlni hagyjuk. A lisztet átszitáljuk, az élesztőt kevés langyos vízben a cukorral feloldjuk és kevés liszt hozzáadásával kovászt készítünk. A kovászt hozzáadjuk a liszthez, sózzuk és nem túl kemény tésztát készítünk, majd kelni hagyjuk. Ha a tészta megkelt, kinyújtjuk, a csülköt beburkoljuk a tésztába, a tetejét késsel bevagdossuk. Ha a teteje elkezd pirulni, langyos vizes ecsettel megkenjük. Ha kiszült, keveset pihentetjük, majd szeleteljük.

Sült báránygerinc

A báránygerincet megtisztítjuk, megmossuk, besózzuk, megborsozzuk és szalonnával megtűzdeljük. Tepsibe tesszük, leöntjük forró zsírral, sütőbe toljuk és gyakran öntözgetve kb. 35-40 perc alatt puhára sütjük. Ha megsült kivesszük a tepsiből. A zsírból egy kevés paradicsompürével, egy kevés liszttel pecsenyelevet készítünk. Hasábburgonyával tálaljuk.

Diétás ételek cukorbetegeknek:

Báránygerinc

A báránygerincet egyben hagyjuk és sűrűn megtűzdeljük füstölt szalonnával. Mély tűzálló tál aljára vékony szalonnaszleteket terítünk, meghintjük reszelt vöröshagymával, törött borssal. Rátesszük a báránygerincet. Leöntjük 2 dl fehérborral. Alufóliával letakarjuk, és a sütőben puhára sütjük. A fóliát levéve a húst meglocsoljuk, és szép pirosra sütjük.

Martini mazsolából

Hozzávalók: 50 dkg rizs, 10 dkg mazsola, 1 citrom, 2,5 dkg élesztő vagy 1 csomag száraz élesztő, 10-12 szem szegfűszeg, vanília, 5-6 szem szegfűbors, 8-10 szem fekete bors, 1,5 kg cukor.

A cukrot 3,5 l vízzel felforraltjuk, langyosra hűtjük, 5 l-es uborkásüvegbe a többi hozzávalóval összekeverjük. Az üveget lekötve a kamarában 28 napig érleljük. A 29. napon leszűrjük.

Jó étvágyat kíván Egri Edit

A tavasz

Fehér felhők sorakoznak,
Beborítják a napot.
Esőcseppek kopogtatják
A háztetőt s az ablakot.

Nemsokára újra pirít
A nap meleg sugara,
S szárítgatja szárnyacskáit
A mezőnek bogara.

Márciusi szellő suhan
Hegyen-völgyön, dombon át,
S felébreszti a bokorban
Szundikáló nyulacskát.

Pap Attila, V.B

Tavasz

Fejem fölött kék az ég,
Fehér király elment rég.
Virággal tele a fa,
Ebből lesz finom alma.

Látunk ragyogó napot,
Kicsalja a virágot.
Ebből tudja a kamasz,
Hogy már itt van a tavasz.

Nyeste Renáta, V.C oszt.

Falufejlesztési program

Az utóbbi hetekben többszöri találkozó volt megszervezve, mely alkalommal a lakosságot tájékoztattuk egy bizonyos falufejlesztési programról és határozatokat is hoztunk e program irányzataival kapcsolatban. Ahhoz viszont, hogy a lakosság jobban megértse mit is jelent ez a falufejlesztési program, néhány sorban szeretnénk tájékoztatni a KRASZNA újság olvasóit és rajtuk keresztül az egész lakosságot a következőkről:

A FALUFEJLESZTÉSI PROGRAM (PROGRAM DE DEZVOLTARE RURALĂ) még 1999 őszén indult el, amikor Románia Kormánya felkérte a Világbankot e program kivitelezésének pénzzel való támogatására, melyre a Világbank „IGENNEL” válaszolt, a következő feltételek betartásával:

- az egy községnek kiutalható összeg nem haladhatja meg a 300.000 dollárt (kb. 10 mld.lej);

- ezt az összeget (300.000 dollárt) két részletben lehet kiutalni, melyből az első részlet nem haladhatja meg a 200.000 dollárt (kb. 6 mld.lejt);

- a kiutalt összeget utak feljavítására, vagy vízellátási hálózat kifejlesztésére lehet felhasználni, tehát ezeket lehet megpályázni;

- azoknak a községeknek amelyek pályázatot adnak le, a lakosság támogatására van szükségük: a kiutalt összegek 7 %-ának pénzzel és 3 %-ának pedig munkával való hozzájárulására. (Például: a Világbank ad nekünk 100 lejt, amit soha nem kell visszaadnunk, de a község kell adjon 7 lejt pénzben és 3 lejt pedig munkában, ami kimondottan a házak előtti sáncok karbantartását illeti);

- a munkálatok befejezése után a feljavított utakat a községnek adják át karbantartás végett, illetve a polgármesteri hivatalnak;

- a Világbank nem finanszírozza az utak karbantartását, aszfaltozását, betonozását vagy új utak kiépítését;

- minden esetben csak meglévő községi utakról lehet szó és nem pedig aszfaltozott vagy betonozott megyei utakról. Ezek az utak újjá lesznek építve, lefolyókkal, sáncokkal és lezárva két réteg szurkos anyaggal.

Most pontosítani szeretnék a kialakult helyzettel kapcsolatban. A program elindításánál arról tárgyaltunk, hogy Krasznán a legfontosabb lenne a víz bevezetése, és majd a második részletben sor kerül az utak javítására is, de mivel a vízhálózat már el volt kezdve, a kiutalt összeget csak utak feljavítására költhetjük el. Ez azért van, mert a Világbank nem finanszíroz semmi olyan munkát, ami már el volt kezdve és nem lett befejezve. A vízhálózat befejezésére más pénzforrások megteremtésére lesz majd szükség.

Ebből a helyzetből kiindulva és a feltételeket figyelembe véve, a FALUFEJLESZTÉSI PROGRAM kivitelezésére megválasztott 18 tagú bizottság az első 200.000 dolláros részletet a következőképpen osztotta le: Kraszna 130.000 dollár, Máron 35.000 dollár, Hosszúaszó 20.000 dollár és Ráton 15.000 dollár.

Krasznán a 130.000 dollárból, a legutóbbi találkozások alkalmával leadott szavazatok eredményeként, a következő utakat fogják

feljavítani:

- Malom utca, a régi piactól a temetők végéig;
- Sár utca, megkezdve a kórház hátánál és végig a Malom utcáig, beleértve a hegyaljai utakat is;
- Vetye utca, kiindulva a központtól, egész a csucsai útig, a Mester utca illetve az Újvilág utca is.

A felmérések és számítások alapján a 130.000 dollárból a fent említett utakat lehetne feljavítani, azzal a feltétellel, hogy a lakosság is hozzájáruljon a már említett 10% -kal (7% pénz és 3% munka). Szeretném kihangsúlyozni, hogy ebben a 10 %-ban szerepel az a

200 millió lej is amit a helyi tanács határozata alapján osztottunk le erre a célra. Ha mindezeket és a több mint 1500, Krasznán létező gazdaságot figyelembe vesszük, melyből kb. 1000 gazdaság fizetőképese, akkor arra következtethetünk, hogy átlagban egy gazdaságra 190.000 – 200.000 lej és 1-2 munkanap járul.

Felkérjük a lakosságot, tegyék meg ajánlataikat a lehetőségek keretén belül, és kellő megértéssel támogassák e program kivitelezését, mert ritkán kaphatunk pénzt, amit soha nem kell megtérítenünk. Amennyiben a lakosság kellőképpen viszonyul a Világbank

elvárásaihoz, községünk újabb pénzforrások kiaknázására tehet szert, és folytathatjuk fejlesztési programunkat.

Úgy gondolom, fontos megemlíteni, hogy a feljárnított pénzüsszegek nem a polgármesteri hivatal kezelése alá fognak kerülni, hanem ezek egy külön bankszámlán lesznek feltüntetve a falufejlesztési program kivitelezésére megválasztott bizottság által, a Világbank szigorú felügyelete alatt.

A polgármester és a pályázattal foglalkozó alkalmazottak nagyon sokat munkálkodtak, hogy ez a pályázat nyertes, elfogadható legyen és megfeleljen a Világbank szigorú feltételeinek.

Köszönjük szíves megértésüket, várjuk ajánlataikat és az elkövetkező programok kivitelezése érdekében megjegyzéseiket illetve javaslatokat.

SZŐNYI LAJOS, bizottsági tag

A polgármesteri hivatal felkér minden krasznai lakost, az intézmények vezetőit, valamint a vállalkozókat, hogy a húsvéti ünnepek és a tavasz tiszteletére takarítsák el a házaik, üzleteik előtt levő területeket, és meszeljék le a fákat. Köszönjük!

Készül az új szeméttelép

Április elsején elkezdődtek a munkálatok az új szeméttelép helyén, hogy az ígérethez híven április végétől oda szállíthassuk a szemetet (ez nem áprilisi tréfa!).

Kiadja a CsereyFarkas Társaság, Crasna nr. 13.

Főszerkesztő: **Oláh Miklós**. A lapszámot összeállította: Oláh Miklós. Számítógépes tördelés: Vékás Albert
Szerkesztőség: KRASZNA loc. CRASNA nr. 552 jud. SÁLAJ cod. 457085. E-mail: kraszna_ujsag@yahoo.com

Internet: www.kraszna.go.ro Honlap szerkesztő: Vékás Albert

ISSN 1584-2940

Nyomtatás: S.C. Color Print S.R.L. 4700 ZALÁU str. 22 Decembrie nr. 66. tel/fax: 0260-661752.

A névvel vagy névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek, azok nem mindig tükrözik a szerkesztőség véleményét is.